

پیش‌بینی سازگاری عاطفی و اجتماعی دانش‌آموزان تیزهوش بر اساس بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری**

هاجر شعبانی^۱، دیبا سیف^{۲*}، قربان همتی علمدارلو^۳، فاطمه سوسن جباری^۳

چکیده

هدف این پژوهش، پیش‌بینی سازگاری عاطفی و اجتماعی دانش‌آموزان تیزهوش بر اساس بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری در دانش‌آموزان تیزهوش بود. روش پژوهش توصیفی - همبستگی بود. بدین منظور ۱۱۲ (۵۳ پسر و ۵۹ دختر) دانش‌آموزان مدارس پرورش استعدادها (سمپاد) شهرستان شیراز در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به روش خوشه‌ای انتخاب و به پرسش‌نامه بلوغ عاطفی سینگ و بهارگاو، پرسش‌نامه سبک‌های فرزندپروری شیفر و پرسش‌نامه سازگاری سینه‌ها و سینگ پاسخ دادند. روایی هر یک از این ابزارها از طریق محاسبه ضریب همبستگی هر مؤلفه با نمره کل پرسش‌نامه و پایایی این ابزارها با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ احراز گردید. یافته‌ها نشان داد که بین مؤلفه‌های بلوغ عاطفی (عدم ثبات عاطفی، بازگشت عاطفی، ناسازگاری اجتماعی، فروپاشی شخصیت و فقدان استقلال)، مؤلفه‌های سبک‌های فرزندپروری (محبت) و مؤلفه‌های سازگاری (عاطفی، اجتماعی) و سازگاری کل همبستگی مثبت و معنادار وجود دارد. نتایج تحلیل‌های رگرسیون چندگانه نیز نشان داد که مؤلفه‌های بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری می‌توانند پیش‌بینی‌کننده مؤلفه‌های سازگاری و سازگاری کل باشند. یافته‌های این پژوهش نشان داد که اگر دانش‌آموزان تیزهوش از سبک‌های فرزندپروری محبت‌کننده، گرم و پذیرنده برخوردار باشند و بلوغ عاطفی‌شان در سطح بالایی قرار داشته باشد، سازگاری آن‌ها در محیط و با اطرافیان افزایش می‌یابد و به سمت سازگاری سالم گام برمی‌دارند. آگاهی از این عوامل برای نظریه‌پردازان و پژوهش‌گران حیطه موردنظر، جهت ارتقای بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری اهمیت دارد.

واژه‌های کلیدی: دانش‌آموزان تیزهوش، ایران، بلوغ عاطفی، سبک‌های فرزندپروری، سازگاری عاطفی و اجتماعی.

^۱. کارشناسی ارشد روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی.

^۲. دانشیار بخش آموزش استثنایی دانشگاه شیراز، شیراز، ایران.

^۳. استادیار بخش آموزش استثنایی دانشگاه شیراز، شیراز، ایران.

*. نویسنده مسئول مقاله: diba.seif@shirazu.ac.ir

** این مقاله مستخرج از پایان‌نامه کارشناسی ارشد هاجر شعبانی از دانشگاه شیراز است.

مقدمه

دانش‌آموزان تیزهوش به افرادی گفته می‌شود که سریع‌تر از همسالان خود یاد می‌گیرند، در خلاقیت، هنر و رهبری برجسته هستند، توانایی تحصیلی ویژه‌ای دارند، می‌توانند ایده‌های انتزاعی را درک کنند، عاشق عمل مستقل در راستای علایق خود هستند و عملکرد بالایی از خود نشان می‌دهند. به بیان دیگر، این افراد در جنبه‌های روانی، اجتماعی و عاطفی با همسالان خود تفاوت دارند (Nacaroglu, Kizkapan, 2021). رشد مهارت‌های روانی-اجتماعی برای سلامت دانش‌آموزان تیزهوش، با توجه به ویژگی‌های اجتماعی و عاطفی منحصر به فرد و تجربیات خاص آنها (کمال‌گرایی، حساسیت حسی، شدت هیجانی، مسائل مربوط به تعاملات اجتماعی و عاطفی) که ناشی از رشد ناهمزمان است، ضروری است (Casino-Garcia Et al, 2021).

بسیاری از دانش‌آموزان تیزهوش به دلیل رشد ناهمزمان خود با توسعه مهارت‌های اجتماعی مؤثر با همسالان خود دچار ناسازگاری می‌شوند. هنگامی این دانش‌آموزان نتوانند با همسالان خود سازش‌یافتگی مؤثری داشته باشند، بر سلامت روان آن‌ها تأثیر می‌گذارد و منجر به افزایش افسردگی و ایجاد عزت نفس پایین و سایر مشکلات عاطفی و اجتماعی در آن‌ها می‌شود (Lindt Et al, 2021). سازگاری^۱ فرآیندی مداوم است که در آن فرد رابطه‌ای هماهنگ بین خود و محیط خود برقرار می‌کند. به زبان ساده، سازگاری فرآیند حفظ یک تعادل بین فرد و محیط زندگی او است (Sangani Et al, 2020). سازگاری افراد را قادر می‌سازد تا رفتار افراد دیگر را درک، پیش‌بینی و کنترل کند و تعاملات اجتماعی آنها را تنظیم کند. افراد باید بین الگوی رفتاری خود با توجه به تغییر محیط، تعادل ایجاد کنند، اما شخصی که نتواند این تعادل را حفظ کند، ناسازگار نامیده می‌شود. همچنین، شیفر (۱۹۶۱) تأکید کرد که سازگاری فرآیندی است که در آن فرد تعادل بین نیازهای خود و شرایطی را تأمین می‌کند که بر ارضای این نیازها در هنجارها، اخلاقیات، عقاید، ارزش‌ها تأثیر بگذارد (Kumar & Tankha, 2020). سازگاری می‌تواند شامل زمینه‌های مختلفی از جمله ابعاد اجتماعی، خانوادگی، عاطفی و شغلی شود.

سازگاری عاطفی یکی از سازه‌هایی است که به طور سیستماتیک نقش اساسی در تعیین ساختار شخصیتی، رضایت از زندگی شخصی و هماهنگی در میان احساسات، فعالیت‌ها و افکار دارد. از نظر مفهومی، سازگاری عاطفی با ویژگی‌هایی مانند تجربه احساسات منفی، داشتن افکار و باورهای غیرمنطقی و ناتوانی در کنترل تکانه‌هایی که با موقعیت‌های استرس‌زا مواجه هستند، تعریف می‌شود که به عنوان صفاتی مانند خلق و خوی، تحریک‌پذیری، اضطراب و بدبینی نشان داده می‌شود (Silabkhor & Kachooei, 2020).

^۱. Adjustment

سازگاری اجتماعی، سازگاری با خواسته‌ها، محدودیت‌ها و آداب جامعه از جمله توانایی زندگی و کار با دیگران، هماهنگی و درگیر شدن در تعاملات و روابط رضایت بخش است (Onwubiko, 2020). هم‌چنین، سازگاری اجتماعی تلاشی است که یک فرد برای پاسخگویی به ارزش‌ها، نیازها و استانداردهای یک جامعه به منظور پذیرش در جامعه انجام می‌دهد. این نشان می‌دهد که سازگاری اجتماعی تلاشی است که یک فرد برای رسیدن به برخی استانداردهای تعیین شده در یک محیط اجتماعی خاص انجام می‌دهد (Adeyemi Et al, 2021). محیط خانواده، مدرسه و وسایل ارتباط جمعی در فراهم ساختن امکان یادگیری سازگاری نقشی مهم بر عهده دارند (Garcia Et al, 2020). افراد تیزهوش دارای ویژگی‌های رشدی منحصربه‌فردی از جمله بلوغ پیشرفته از نظر عاطفی و اجتماعی نسبت به همسالان خود می‌باشند (Yaman & Sokmez, 2020). افراد بالغ از نظر عاطفی توانایی سازش یافتگی مؤثری با خود، دیگران و محیط دارند. این افراد به طور مداوم خود را با چشم‌انداز روشن‌تری می‌بینند و برای به دست آوردن یکپارچگی سالم از افکار، احساسات و عمل تلاش می‌کنند. (Upadhyay, 2021). هم‌چنین، این افراد معمولاً تمایل به رفع مشکل یا رفتار دارند، به جای سرزنش دیگران برای مشکلات یا رفتار خود، مسئولیت اعمال خود را می‌پذیرند (Shah & Mistry, 2020).

بلوغ عاطفی به این صورت تعریف می‌شود که فرد چقدر قادر است به موقعیت‌ها پاسخ دهد، احساسات خود را کنترل کند و هنگام برخورد با دیگران به شیوه‌ای پیچیده رفتار کند. (Upadhyay, 2021). به گفته والتر دی. اسمیتسون (۱۹۷۴) بلوغ عاطفی فرآیندی است که در آن شخصیت به طور مداوم در تلاش است تا احساس سلامت عاطفی بیش‌تری را، هم به صورت درون جسمی و هم درون فردی داشته باشد (Kumar, 2021). هم‌چنین، توانایی درک احساسات فرد از جمله محیط اطرافش است و بر اساس تجربیات روزمره ما با افراد و محیط شکل گرفته است (Rao, 2021). یکی از متغیرهایی که می‌تواند مرتبط با بلوغ عاطفی باشد، سبک‌های فرزندپروری^۱ است (Lukito & Suherman, 2021). سبک‌های فرزندپروری الگوهای گسترده و ثابتی از رفتارها هستند که جوی را برای روابط والدین-کودکی ایجاد می‌کنند (Williams & Ciarrochi, 2021). سبک‌های فرزندپروری روش‌هایی برای تربیت فرزندان است که شامل عناصر کنترل و نظارت بر رفتار و اعمال، حمایت و مراقبت، سایر نگرش‌ها و الگوهای رفتاری خاصی که از سوی والدین اعمال می‌شود، می‌باشد (Garcia Et al, 2021).

سبک فرزندپروری از دو بعد اصلی رفتارهای والدین یعنی کنترل^۲ (مطالبه‌گری^۳) و محبت (یعنی مراقبت و گرمی) تشکیل شده است. محبت والدین نشان دهنده نزدیکی عاطفی آنها و پذیرش

^۱. Parenting Styles

^۲. Control

^۳. Demanding

احساسات و رفتار فرزند است. محبت والدین نسبت به فرزند مانند حمایت، مراقبت، محبت و تربیت ارتباط تنگاتنگی با بهزیستی روانی کودکان دارد. برعکس، کنترل بیش از حد والدین (برای مثال، تنظیم بیش از حد رفتار کودک، تصمیم‌گیری مستبدانه، حمایت بیش از حد، و هدایت دقیق) با کمبودهای عاطفی متعدد در میان کودکان و نوجوانان، از جمله عزت نفس پایین، افزایش اضطراب، افسردگی، عدم استقلال و سازگاری مرتبط است (Yaffe, 2020). همچنین روابط حمایتی و گرم خانوادگی، پیوندهای عاطفی در خانواده، ارتباط نزدیک با والدین و ویژگی‌های خوب والدین به عنوان عاملی مهم در سازگاری افراد می‌باشند (Yaman & Sokmez, 2020). شواهد بیش‌تر نشان می‌دهد که این پیوندها بین مشکلات عاطفی والدین و فرزندان ممکن است تا بزرگسالی ادامه یابد (Yaffe, 2020).

هدف کلی این پژوهش، بررسی همبستگی بین بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری و نیز نقش این متغیرها در پیش‌بینی سازگاری عاطفی و اجتماعی در دانش‌آموزان تیزهوش بود. این پژوهش به پرسش‌هایی بدین قرار پاسخ می‌دهد: آیا بین مؤلفه‌های بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری و سازگاری عاطفی و اجتماعی دانش‌آموزان تیزهوش رابطه‌ای وجود دارد؟ در این صورت، سهم هر یک از مؤلفه‌های بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری در پیش‌بینی سازگاری عاطفی و اجتماعی دانش‌آموزان تیزهوش چه میزان است؟

روش پژوهش

این پژوهش با روش توصیفی از نوع همبستگی اجرا شد. در این پژوهش مؤلفه‌های بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری به عنوان متغیرهای پیش‌بین و سازگاری عاطفی و اجتماعی به عنوان متغیر ملاک در نظر گرفته شدند. جامعه آماری این پژوهش تمامی دانش‌آموزان دختر و پسر مشغول به تحصیل در دبیرستان‌های تیزهوشان شهر شیراز در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بود. گروه نمونه این پژوهش شامل ۱۱۲ (۵۳ پسر و ۵۹ دختر) دانش‌آموز مدارس تیزهوشان شهر شیراز بود که در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به تحصیل اشتغال داشتند. انتخاب گروه نمونه به صورت خوشه‌ای صورت گرفت. به این ترتیب که از فهرست کلیه دبیرستان‌های تیزهوشان شهر شیراز دو مدرسه پسرانه و دو مدرسه دخترانه به تصادف انتخاب شدند و دانش‌آموزان این مدارس در این پژوهش شرکت داده شدند. در این پژوهش سه پرسش‌نامه زیر مورد استفاده قرار گرفت.

پرسش‌نامه بلوغ عاطفی

پرسش‌نامه بلوغ عاطفی^۱ توسط Singh and Mahesh Bhargava (1990) تهیه شده است، شامل ۴۸ گویه است و از نوع لیکرت پنج گزینه‌ای می‌باشد. پاسخ سؤالات به ترتیب خیلی زیاد، زیاد، نامشخص، احتمالاً و هرگز است. بیش‌ترین نمره ۵ و مربوط به خیلی زیاد می‌باشد و کم‌ترین نمره ۱ و مربوط به گزینه هرگز است. این پرسش‌نامه مؤلفه‌های عدم ثبات عاطفی^۲، بازگشت عاطفی^۳، سازگاری اجتماعی^۴، فروپاشی شخصیت^۵، فقدان استقلال^۶ را اندازه‌گیری می‌کند (Roy Et al, 2021).

در این پژوهش روایی ابزار از راه محاسبه ضریب همبستگی درونی بین هر کدام از مؤلفه‌ها و نمره کل پرسش‌نامه احراز شد. ضریب همبستگی عدم ثبات عاطفی با نمره کل بلوغ عاطفی ۰/۷۸، ضریب همبستگی بازگشت عاطفی با نمره کل بلوغ عاطفی ۰/۸۸، ضریب همبستگی ناسازگاری اجتماعی با نمره کل بلوغ عاطفی ۰/۷۱، ضریب همبستگی فروپاشی شخصیت با نمره کل بلوغ عاطفی ۰/۸۹ و ضریب همبستگی فقدان استقلال با نمره کل بلوغ عاطفی ۰/۷۴ حاصل شد. همچنین، به منظور سنجش پایایی این ابزار، ضریب آلفای کرونباخ برای یکایک مؤلفه‌ها و نمره کل پرسش‌نامه محاسبه شد. مقادیر آلفای کرونباخ برای مؤلفه‌های پنج‌گانه به ترتیب عدم ثبات عاطفی ۰/۷۲، بازگشت عاطفی ۰/۷۳، ناسازگاری اجتماعی ۰/۶۹، فروپاشی شخصیت ۰/۸۱، فقدان استقلال ۰/۸۰ بدست آمد و پایایی کل پرسش‌نامه بر اساس ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۲ بدست آمد.

پرسش‌نامه سبک‌های فرزندپروری

پرسش‌نامه سبک‌های فرزندپروری^۷ توسط Schaefer (1965) تدوین شده است. این پرسش‌نامه مؤلفه‌های محبت و کنترل والدین را بر اساس ادراک فرزندان نیز ارزیابی می‌کند. نمره گذاری مقیاس طیفی از ۱ تا ۵ می‌باشد که پاسخ سؤالات به ترتیب همیشه، تقریباً همیشه، گاهی، تقریباً هیچ وقت و هیچ وقت است (Korelitz Et al, 2016).

در این پژوهش روایی ابزار از راه محاسبه ضریب همبستگی بین هر کدام از مؤلفه‌ها و نمره کل پرسش‌نامه احراز شد. ضریب همبستگی کنترل با نمره کل فرزندپروری ۰/۵۵ و ضریب همبستگی محبت با نمره کل فرزندپروری ۰/۹۱ حاصل شد. همچنین، به منظور سنجش پایایی این ابزار، ضریب آلفای کرونباخ برای یکایک مؤلفه‌ها و نمره کل پرسش‌نامه محاسبه شد. مقادیر آلفای کرونباخ برای

¹. Emotional Maturity Questionnaire

². Emotional instability

³. Emotional return

⁴. Social incompatibility

⁵. Character collapse

⁶. Lack of independence

⁷. Parenting Styles Questionnaire

مؤلفه‌های کنترل ۰/۶۱ و محبت ۰/۹۶ بدست آمد و پایایی کل پرسش‌نامه براساس ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۹ بدست آمد که نشان می‌دهد این مقیاس پایایی قابل ملاحظه ای دارد.

پرسش‌نامه سازگاری سینه‌ها و سینگ (AISS)

پرسش‌نامه سازگاری سینه‌ها و سینگ (AISS)^۱ توسط Sinha and Singh (1993) جهت سنجش سازگاری دانش‌آموزان در سه حوزه عاطفی، اجتماعی و آموزشی ساخته شده است. این مقیاس سازگاری مطلوب را از سازگاری ضعیف در سه حوزه عاطفی، اجتماعی و آموزشی در میان دانش‌آموزان دبیرستانی (۱۴-۱۸ سال) مشخص می‌کند. فرم نهایی این پرسش‌نامه دارای ۶۰ سؤال می‌باشد که برای سنجش حوزه عاطفی و اجتماعی ۴۰ سؤال و برای حوزه آموزشی ۲۰ سؤال در نظر گرفته شده است. پاسخ دهی به این ابزار با استفاده از مقیاس لیکرت پنج گزینه‌ای و در طیفی از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم می‌باشد که به انتخاب گزینه کاملاً موافقم نمره ۵ و به انتخاب گزینه کاملاً مخالفم نمره ۱ تعلق می‌گیرد. نمره ی بیش‌تر در این مقیاس، نشانگر ناسازگاری است و هر چه نمره کم‌تر باشد، سازگاری بیش‌تر می‌باشد (Pourkord Et al, 2021).

نسخه‌ای که در این پژوهش استفاده شده است فقط شامل مؤلفه‌های سازگاری عاطفی و اجتماعی است و مؤلفه سازگاری تحصیلی از آن حذف شده است. نمره کل پرسش‌نامه نیز حاصل دو مؤلفه سازگاری عاطفی و اجتماعی می‌باشد. گویه‌های فرد مربوط به مؤلفه سازگاری عاطفی و گویه‌های زوج مربوط به مؤلفه‌های سازگاری اجتماعی می‌باشد.

در این پژوهش روایی ابزار از راه محاسبه همبستگی بین هر کدام از مؤلفه‌ها و نمره کل پرسش‌نامه احراز شد. ضریب همبستگی سازگاری عاطفی با نمره کل ۰/۹۲ و ضریب همبستگی سازگاری اجتماعی با نمره کل ۰/۹۳ بدست آمد. هم‌چنین، به منظور سنجش پایایی این ابزار، ضریب آلفای کرونباخ برای یکایک مؤلفه‌ها و نمره کل پرسش‌نامه محاسبه شد، مقادیر آلفای کرونباخ برای مؤلفه‌های سازگاری عاطفی ۰/۸۷، سازگاری اجتماعی ۰/۸۴ بدست آمد و پایایی کل پرسش‌نامه براساس ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۱ بدست آمد که نشان می‌دهد این مقیاس پایایی قابل ملاحظه‌ای دارد.

داده‌های حاصل از این پژوهش با استفاده از نرم افزار آماری spss26 و از راه شاخص‌های آمار توصیفی شامل فراوانی، درصد، میانگین، انحراف استاندارد و روش‌های آمار استنباطی شامل آزمون همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون گام به گام تحلیل شدند.

^۱. Adjustment Questionnaire

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های توصیفی مربوط به ماتریس ضرایب همبستگی متغیرها در جدول ۱ گزارش شده است. همان‌گونه که در جدول ۱ مشاهده می‌شود از میان مؤلفه‌های بلوغ عاطفی و بلوغ عاطفی کل، مؤلفه‌های عدم ثبات عاطفی، بازگشت عاطفی، ناسازگاری اجتماعی، فروپاشی شخصیت و فقدان استقلال و بلوغ عاطفی کل به ترتیب ۰/۵۲، ۰/۶۳، ۰/۳۸، ۰/۶۷، ۰/۵۰ و ۰/۶۸ همبستگی مثبت و معنادار با مؤلفه سازگاری عاطفی دارند. در این میان بلوغ عاطفی کل بیش‌ترین ضریب همبستگی و مؤلفه‌ی ناسازگاری اجتماعی کم‌ترین ضریب همبستگی را با سازگاری عاطفی دارد.

هم‌چنین، نتایج نشان داد که از میان مؤلفه‌های بلوغ عاطفی و بلوغ عاطفی کل، مؤلفه‌های عدم ثبات عاطفی، بازگشت عاطفی، ناسازگاری اجتماعی، فروپاشی شخصیت و فقدان استقلال و بلوغ عاطفی کل به ترتیب ۰/۴۲، ۰/۴۴، ۰/۲۹، ۰/۵۵، ۰/۳۶ و ۰/۵۲ همبستگی مثبت و معنادار با مؤلفه سازگاری اجتماعی دارند. در این میان مؤلفه فروپاشی شخصیت بیش‌ترین ضریب همبستگی و مؤلفه ناسازگاری اجتماعی کم‌ترین ضریب همبستگی را با سازگاری اجتماعی دارد.

در ارتباط با همبستگی مؤلفه‌های بلوغ عاطفی و بلوغ عاطفی کل با سازگاری کل، نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که مؤلفه‌های عدم ثبات عاطفی، بازگشت عاطفی، ناسازگاری اجتماعی، فروپاشی شخصیت و فقدان استقلال و بلوغ عاطفی کل به ترتیب ۰/۵۱، ۰/۵۸، ۰/۳۶، ۰/۶۶ و ۰/۴۶ و ۰/۶۴ همبستگی مثبت و معنادار با سازگاری کل دارند. در این میان فروپاشی شخصیت بیش‌ترین ضریب همبستگی و ناسازگاری اجتماعی کم‌ترین ضریب همبستگی را با سازگاری کل دارد.

هم‌چنین، اطلاعات حاصل از جدول ۱ نشان می‌دهد که از میان مؤلفه‌های سبک‌های فرزندپروری و سبک‌های فرزندپروری کل، مؤلفه محبت و سبک‌های فرزندپروری کل با مؤلفه‌های سازگاری و سازگاری کل همبستگی معنادار دارند. از میان مؤلفه‌های سبک‌های فرزندپروری و سبک‌های فرزندپروری کل، مؤلفه محبت و سبک‌های فرزندپروری کل به ترتیب ۰/۵۷ و ۰/۴۶ همبستگی مثبت و معنادار با سازگاری عاطفی دارند. هم‌چنین، مؤلفه محبت و سبک‌های فرزندپروری کل به ترتیب ۰/۵۳ و ۰/۳۹ همبستگی مثبت و معنادار با سازگاری اجتماعی دارند و مؤلفه‌ی محبت و سبک‌های فرزندپروری کل، به ترتیب ۰/۶۰ و ۰/۴۶ همبستگی مثبت و معنادار با سازگاری کل دارند. این پژوهش هم‌چنین، نشان داد که میان مؤلفه کنترل و مؤلفه‌های سازگاری و سازگاری کل همبستگی معناداری وجود ندارد.

جدول ۱. ضرایب همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۱-عدم	-										
ثبات											
عاطفی											
۲-بازگشت	۰/۷۴۲**	-									
عاطفی											
۳-	۰/۳۷۹**	۰/۵۰۲**	-								
ناسازگاری											
اجتماعی											
۴-فروپاشی	۰/۵۹۲**	۰/۷۴۵**	۰/۵۳۳**	-							
شخصیت											
۵-فقدان	۰/۳۴۷**	۰/۵۱۴**	۰/۴۴۸**	۰/۶۸۱**	-						
استقلال											
۶- بلوغ	۰/۷۷۵**	۰/۸۸۰**	۰/۷۱۴**	۰/۸۸۹**	۰/۷۳۸**	-					
عاطفی کل											
۷-کنترل	۰/۰۴۲**	۰/۰۹۷**	-۰/۰۶۷	۰/۱۲۳**	۰/۱۱۱**	۰/۰۷۶**	-				
			**								
۸-محبت	۰/۴۶۹**	۰/۵۶۴**	-۰/۳۸۸	۰/۵۹۸**	۰/۴۱۸**	۰/۶۱۱**	۰/۱۵۴**	-			
			**								
۹-	۰/۴۱۵**	۰/۵۱۹**	۰/۳۰۱**	۰/۵۵۸**	۰/۴۰۱**	۰/۵۵۰**	۰/۵۴۶**	۰/۹۱۲**	-		
فرزندپروری											
کل											
۱۰-	۰/۵۱۸**	۰/۶۳۳**	۰/۳۷۶**	۰/۶۶۸**	۰/۵۰۰**	۰/۶۷۵**	-۰/۰۵۴**	۰/۵۷۳**	۰/۴۶۴**	-	
سازگاری											
عاطفی											
۱۱-	۰/۴۱۹**	۰/۴۳۷**	۰/۲۸۶**	۰/۵۴۸**	۰/۳۵۹**	۰/۵۱۵**	-۰/۱۵۰**	۰/۵۳۴**	۰/۳۹۰**	۰/۷۱۱**	-
سازگاری											
اجتماعی											
۱۲-	۰/۵۰۶**	۰/۵۷۸**	۰/۳۵۸**	۰/۶۵۷**	۰/۴۶۴**	۰/۶۴۳**	-۰/۱۱۱**	۰/۵۹۸**	۰/۴۶۱**	۰/۹۲۴**	۰/۹۲۶**
سازگاری											
کل											

این مطالعه در پی پاسخگویی به این سؤال بود که آیا سازگاری عاطفی و اجتماعی دانش‌آموزان

تیزهوش بر اساس بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری، قابل پیش‌بینی است؟ به منظور بررسی پیش‌بینی مؤلفه‌های سازگاری دانش‌آموزان بر اساس بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری از تحلیل رگرسیون گام به گام استفاده شد.

به منظور بررسی نقش پیش‌بینی کنندگی تک تک مؤلفه‌های سازگاری، ضرایب رگرسیون گام به گام و معنی داری آن‌ها بررسی شد.

جدول ۲ نتایج رگرسیون در پیش‌بینی سازگاری عاطفی دانش‌آموزان تیزهوش بر بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری را نشان می‌دهد که از میان مؤلفه‌های بلوغ عاطفی، مؤلفه فروپاشی شخصیت ($p < 0/012$ و $t = 2/57$ و $\beta = 0/31$) و از میان مؤلفه‌های سبک‌های فرزندپروری، مؤلفه محبت ($p < 0/004$ و $t = 2/93$ و $\beta = 0/25$) به طور مثبت و معنادار مؤلفه سازگاری عاطفی را پیش‌بینی می‌کنند. همچنین، از میان مؤلفه‌های سبک‌های فرزندپروری، مؤلفه کنترل ($p < 0/013$ و $t = -2/53$ و $\beta = -0/17$) به طور منفی و معنادار مؤلفه سازگاری عاطفی را پیش‌بینی می‌کند. این متغیرها در مجموع ۵۵٪ از واریانس نمرات مؤلفه سازگاری عاطفی را در دانش‌آموزان تیزهوش تعیین می‌کنند ($p < 0/0001$ و $F = 18/29$ و $R^2 = 0/55$).

جدول ۲. نتایج تحلیل رگرسیون سازگاری عاطفی بر اساس بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری

متغیرهای پیش‌بین	ضریب استاندارد رگرسیون (β)	مقدار (t)	سطح معناداری ($p <$)
عدم ثبات عاطفی	۰/۰۵	۰/۵۱	N.S
بازگشت عاطفی	۰/۲۲	۱/۸۳	۰/۰۷۱
ناسازگاری اجتماعی	-۰/۰۸	-۰/۹۴	N.S
فروپاشی شخصیت	۰/۳۱	۲/۵۷	۰/۰۱۲
فقدان استقلال	۰/۱۰	۱/۱۴	۰/۲۵۷
کنترل	-۰/۱۷	-۲/۵۳	۰/۰۱۳
محبت	۰/۲۵	۲/۹۳	۰/۰۰۴
ضریب همبستگی چند متغیری (R)		۰/۷۴	
ضریب تعیین چند متغیری (R ²)		۰/۵۵	
مقدار F		۱۸/۲۹	
سطح معناداری ($p <$)		۰/۰۰۰۱	

جدول ۳ نتایج رگرسیون در پیش‌بینی سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان تیزهوش بر بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری را نشان می‌دهد که از میان مؤلفه‌های بلوغ عاطفی، مؤلفه فروپاشی شخصیت ($p < 0/004$ و $t = 2/96$ و $\beta = 0/40$) و از میان مؤلفه‌های سبک‌های فرزندپروری، مؤلفه

محبت ($p < ۰/۰۰۰۱$ و $t = ۳/۷۶$ و $\beta = ۰/۳۶$) به طور مثبت و معنادار مؤلفه سازگاری اجتماعی را پیش‌بینی می‌کنند. همچنین، از میان مؤلفه‌های سبک‌های فرزندپروری، مؤلفه کنترل ($p < ۰/۰۰۱$ و $t = -۳$ و $\beta = -۰/۲۶$) به طور منفی و معنادار مؤلفه سازگاری اجتماعی را پیش‌بینی می‌کند. این متغیرها در مجموع ۴۴٪ از واریانس نمرات مؤلفه سازگاری اجتماعی را در دانش‌آموزان تیزهوش تعیین می‌کنند ($R^2 = ۰/۴۴$ و $F = ۱۱/۶۶$ و $p < ۰/۰۰۰۱$).

جدول ۳. نتایج تحلیل رگرسیون سازگاری اجتماعی بر اساس بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری

متغیرهای پیش‌بین	ضریب استاندارد رگرسیون (β)	مقدار (t)	سطح معناداری (p<)
عدم ثبات عاطفی	۰/۱۲	۱/۰۹	۰/۲۷۹
بازگشت عاطفی	-۰/۰۹	-۰/۶۵	N.S
ناسازگاری اجتماعی	-۰/۰۹	-۰/۹۹	N.S
فروپاشی شخصیت	۰/۴۰	۲/۹۶	۰/۰۰۴
فقدان استقلال	۰/۰۱	۰/۰۸	N.S
کنترل	-۰/۲۶	-۳/۴۱	۰/۰۰۱
محبت	۰/۳۶	۳/۷۶	۰/۰۰۰۱
ضریب همبستگی چند متغیری (R)	۰/۶۶		
ضریب تعیین چند متغیری (R^2)	۰/۴۴		
مقدار F	۱۱/۶۶		
سطح معناداری (p<)	۰/۰۰۰۱		

جدول ۴ نتایج رگرسیون در پیش‌بینی سازگاری کل دانش‌آموزان تیزهوش بر بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری را نشان می‌دهد که از میان مؤلفه‌های بلوغ عاطفی، مؤلفه فروپاشی شخصیت ($p < ۰/۰۰۲$ و $t = ۳/۲۱$ و $\beta = ۰/۳۹$) و از میان مؤلفه‌های سبک‌های فرزندپروری، مؤلفه محبت ($p < ۰/۰۰۰۱$ و $t = ۳/۹۰$ و $\beta = ۰/۳۳$) به گونه مثبت و معنادار مؤلفه سازگاری کل را پیش‌بینی می‌کنند. همچنین، از میان مؤلفه‌های سبک‌های فرزندپروری، مؤلفه کنترل ($p < ۰/۰۰۱$ و $t = -۳/۴۷$ و $\beta = -۰/۲۳$) به طور منفی و معنادار مؤلفه سازگاری کل را پیش‌بینی می‌کند. این متغیرها در مجموع ۵۶٪ از واریانس نمرات مؤلفه سازگاری کل را در دانش‌آموزان تیزهوش تعیین می‌کنند ($R^2 = ۰/۵۶$ و $F = ۱۸/۹۷$ و $p < ۰/۰۰۰۱$).

جدول ۴. نتایج تحلیل رگرسیون سازگاری کل بر اساس بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری

متغیرهای پیش‌بین	ضریب استاندارد رگرسیون (β)	مقدار (t)	سطح معناداری (p<)
عدم ثبات عاطفی	۰/۰۹	۰/۹۵	N.S
بازگشت عاطفی	۰/۰۷	۰/۵۹	N.S
ناسازگاری اجتماعی	-۰/۰۹	-۱/۱۲	N.S
فروپاشی شخصیت	۰/۳۹	۳/۲۱	۰/۰۰۲
فقدان استقلال	۰/۰۶	۰/۶۷	N.S
کنترل	-۰/۲۳	-۳/۴۷	۰/۰۰۱
محبت	۰/۳۳	۳/۹۰	۰/۰۰۰۱
ضریب همبستگی چند متغیری (R)	۰/۷۵		
ضریب تعیین چند متغیری (R^2)	۰/۵۶		
مقدار F	۱۸/۹۷		
سطح معناداری (p<)	۰/۰۰۰۱		

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از این پژوهش پیش‌بینی سازگاری عاطفی و اجتماعی دانش‌آموزان تیزهوش بر مبنای مؤلفه‌های بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری بود. نتایج این پژوهش نشان داد که سازگاری عاطفی و اجتماعی با بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری رابطه مثبت معنی‌دار وجود دارد. همچنین، سازگاری عاطفی و اجتماعی از راه بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری قابل پیش‌بینی بودند که این نتایج با یافته‌های پژوهش‌های (Prabowo et al, 2020)، (Gordo et al, 2020)، (Martinez-Pampliega et al, 2020)، (Garcia et al, 2020)، (Lukito & Suherman, 2021) مطابقت می‌کند و برحسب چند احتمال به این شرح تبیین می‌شود:

بسیاری از اختلالات عاطفی مانند اضطراب، افسردگی، ناسازگاری عاطفی، اجتماعی و زناشویی به علت عدم رشد بلوغ عاطفی در افراد صورت می‌گیرد و دستیابی به رشد کافی در بلوغ عاطفی یکی از عوامل مهمی است که باعث می‌شود فرد در رویارویی با مسائل و مشکلات زندگی و سازگاری و کنترل عواطف به صورت مطلوب عمل کند (Jobson, 2020). همچنین، بلوغ عاطفی موجب می‌شود افراد به حدی از پختگی برسند که بتوانند راه حل‌هایی مناسب جهت مشکلات عاطفی خود پیدا کنند و احساسات خود را برای بهبود این مشکلات به کار ببرند (Shah & Mistry, 2020).

Prabowo et al همسو با یافته‌های این مطالعه نشان دادند که بلوغ عاطفی به عنوان یک شرط یا شرایط در دستیابی به بلوغ در رشد عاطفی فرد مهم است. افرادی که دارای احساسات بالغ هستند،

الگوهای عاطفی مطلوب را در روابط اجتماعی خود خود نشان می‌دهند. بلوغ عاطفی یکی از عوامل سازگاری اجتماعی خوب است (Prabowo et al, 2020). سازگاری اجتماعی به معنای هماهنگ کردن روابط با محیط اجتماعی، یادگیری الگوهای رفتاری مورد نیاز یا تغییر عادات موجود به گونه‌ای است که در جامعه مناسب باشد (Lee et al, 2020).

از سوی دیگر، بخش معناداری از سازگاری دانش‌آموزان به ویژه افراد تیزهوش توسط بلوغ عاطفی مشخص می‌شود، یعنی با کاهش میزان بلوغ عاطفی میزان سازگاری کاهش می‌یابد و با افزایش بلوغ عاطفی، سازگاری افزایش می‌یابد. بلوغ عاطفی فرد را قادر می‌سازد تا زندگی پر از شادی و کامیابی که زندگی مورد نظر خود است را خلق کند. یک فرد موفقیت را با شرایط خود تعریف می‌کند، نه جامعه و برای رسیدن به آن تلاش می‌کند. فردی که از نظر عاطفی با ثبات است، می‌تواند با خود، اعضای خانواده و همسالانش سازگاری موثری داشته باشد (Kinjari & Ram, 2020). سازگاری به فرآیند تعامل بین نیازهای یک فرد و خواسته‌های محیط اجتماعی در هر موقعیتی اطلاق می‌شود تا بتواند با دیگران رابطه سالمی داشته باشد و با محیط متغیر خود سازگار شود. همچنین، سازگاری توانایی یک فرد برای کنار آمدن با شرایط در حال تغییر در زندگی خود است. به بیان دیگر، یک قدرت عاطفی - اجتماعی است که فرد می‌تواند در مواقع ضروری برای غلبه بر موقعیت‌های دشوار بدون از هم گسیختگی از آن استفاده کند و شامل ظرفیت کنترل ناامیدی و احساسات منفی است که می‌تواند منجر به یک زندگی شاد، سالم و آرام شود (Suri, 2020).

خانواده به عنوان یکی از نهادهای اصلی اجتماعی شدن افراد، در رشد رفتار و شخصیت آن‌ها نقش بسزایی دارد. رفتار والدین نقش کلیدی در رشد عاطفی، اجتماعی و شناختی افراد دارد و عاملی حیاتی برای رشد سلامت روان، رفتار بزهکارانه و موفقیت تحصیلی افراد است. شیوه‌های فرزندپروری منفی، تجربیات خشونت خانگی، درگیری‌های والدین، عدم مراقبت، بی‌توجهی، تنزل مقام، حمایت بیش از حد، فقدان محبت، می‌تواند اثرات نامطلوبی در سازگاری اجتماعی افراد داشته باشد و ممکن است منجر به نگرش‌های ضداجتماعی و عدم سازگاری در محیط مدرسه و همچنین در مراحل بعدی زندگی بزرگسالی شود (Hadjicharalambous & Demetriou, 2020).

بلوغ عاطفی می‌تواند تحت تأثیر عوامل درون فردی و برون فردی باشد، یکی از این عوامل برون فردی، سبک‌های فرزندپروری است. بلوغ عاطفی افراد را نمی‌توان از والدین و شیوه‌های تربیتی آن‌ها جدا کرد زیرا والدین اولین کسانی هستند که در تنظیم و آموزش افراد برای به دست آوردن بلوغ عاطفی خوب نقش دارند (Lukito & Suherman, 2021). سبک‌های فرزندپروری به الگوهای تغییرات عادی در تلاش‌های والدین برای کنترل و اجتماعی کردن فرزندان‌شان اشاره دارد و شامل دو عنصر اساسی محبت (یا گرمی، حمایت‌گری، پذیرش) و کنترل (یا مطالبه‌گری) می‌باشد (et al, 2020).

Garcia et al همسو با یافته‌های این مطالعه نشان دادند که افرادی که دارای والدین گرم و پذیرنده هستند، سازگاری و شایستگی برابر یا حتی بهتری نسبت به افراد خانواده‌های کنترل کننده دارند. گرمی و پذیرنده بودن والدین بر معیارهای متعددی مانند خودپنداره، بلوغ عاطفی و اجتماعی، درونی‌سازی ارزش‌ها، محافظت در برابر قلدری و آزار، سازگاری عاطفی و اجتماعی، خشونت فرزند نسبت به والدین، ارزش‌های اجتماعی و محیطی، حفاظت در برابر الکل و سایر مواد مخدر، پیشرفت تحصیلی و ورزشی تاثیر مهمی دارد (Garcia et al, 2020).

نتایج این پژوهش، نشان داد که مؤلفه‌های بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری قادر به پیش‌بینی مؤلفه‌های سازگاری و سازگاری کل در دانش‌آموزان تیزهوش می‌باشند. آگاهی از عواملی که قادر به پیش‌بینی سازگاری هستند، برای نظریه پردازان و پژوهش‌گران حیطه مورد نظر دارای اهمیت می‌باشد. مرور مطالعات پیشین نشان دهنده آن است که سهم مؤلفه‌های بلوغ عاطفی و سبک‌های فرزندپروری در پیش‌بینی مؤلفه‌های سازگاری و سازگاری کل در دانش‌آموزان تیزهوش کم‌تر مورد بررسی قرار گرفته است. همچنین، یافته‌های این پژوهش در راستای گسترش دانش و اطلاعات در رابطه با مؤلفه‌های بلوغ عاطفی، سبک‌های فرزندپروری و سازگاری دانش‌آموزان تیزهوش بود و نشان داد که اگر دانش‌آموزان تیزهوش از سبک‌های فرزندپروری محبت کننده، گرم و پذیرنده برخوردار باشند و بلوغ عاطفی‌شان در سطح بالایی قرار داشته باشد، سازگاری آن‌ها در محیط و با اطرافیان افزایش می‌یابد و به سمت سازگاری سالم گام برمی‌دارند.

سپاس‌گزاری

این مقاله از نتایج یک پایان نامه دانشجویی تایید شده توسط نویسنده اول، ه. شعبانی استخراج شده است. با تشکر از رئیس دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی که اجازه استفاده از امکانات دانشگاه شیراز را به ما دادند.

تعارض منافع

بین نویسندگان، هیچ‌گونه تعارضی در منافع وجود ندارد.

References

- Adeyemi, I. O., Temim, F., & Uzamot, W. O. (2021). Affectivity, Social Adjustment and Librarians' User Relation: Experience of Nigerian Librarians. *Record and Library Journal*, 7(1), 53-66. <https://doi.org/10.20473/rlj.v7i1.109>
- Casino-Garcia, A. M., Llopis-Bueno, M. J., & Llinars-Insa, L. I. (2021). Emotional intelligence profiles and self-esteem/self-concept: An analysis of relationships in gifted students. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(3), 1006. <https://doi.org/10.3390/ijerph18031006>
- Garcia, O. F., Fuentes, M. C., Gracia, E., Serra, E., & Garcia, F. (2020).

- Parenting warmth and strictness across three generations: Parenting styles and psychosocial adjustment. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(20), 7487. <https://doi.org/10.3390/ijerph17207487>
- Gordo, L., Martínez-Pampliega, A., Elejalde, L. I., & Luyten, P. (2020). Do Parental Reflective Functioning and Parental Competence Affect The Socioemotional Adjustment Of Children?. *Journal of Child and Family Studies*, 29(12), 3621-3631.
- Hadjicharalambous, D., & Demetriou, L. (2020). The Relationship between Parents' Demographic Factors and Parenting Styles: Effects on Children's Psychological Adjustment. Available at SSRN 3647329. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3647329>
- Jobson, M. C. (2020). Emotional Maturity among adolescents and its importance. *Indian Journal of Mental Health*, 7(1). <https://doi.org/10.25215/0904.097>
- Kinjari, K., & Ram Gopal, C. N. (2020). A study on Emotional Maturity and Self-esteem among Adolescents. *GJRA - GLOBAL JOURNAL FOR RESEARCH ANALYSIS*, Volume-9, Issue-5, May -2020. <https://doi.org/10.36106/gjra>
- Korelitz, K. E., & Garber, J. (2016). Congruence of parents' and children's perceptions of parenting: A meta-analysis. *Journal of youth and adolescence*, 45(10), 1973-1995. <http://dx.doi.org/10.1007/s10964-016-0524-0>
- Kumar, C. A. (2021). Emotional Maturity and Social Esteem of Adolescents. *Elementary Education Online*, 20(6), 921-927. <https://doi.org/10.17051/ilkonline.2021.06.10>
- Kumar, V. V., & Tankha, G. (2020). Influence of achievement motivation and psychological adjustment on academic achievement: A cross-sectional study of school students. *Humanities & Social Sciences Reviews*, 8(1), 532-538. <https://doi.org/10.18510/hssr.2020.8165>
- Lee, M. Y., Wang, H. S., & Chen, C. J. (2020). Development and validation of the social adjustment scale for adolescents with Tourette syndrome in Taiwan. *Journal of pediatric nursing*, 51, e13-e20. <https://doi.org/10.1016/j.pedn.2019.05.023>
- Lindt, S., Rutherford, E., & Wagner, H. (2021). Social and emotional needs of gifted elementary students: understanding the development of self-concept identification. *Journal of Gifted Education and Creativity*, 8(1), 1-10.
- Lukito, Y. P., & Suherman, S. (2021). The influence of parenting styles and parents' mindfulness practices on adolescent emotional maturity behavior. *SMARATUNGGA: JURNAL OF EDUCATION AND BUDDHIST STUDIES*, 1(1), 1-11.
- Maftai, A., Holman, A. C., & Carlig, E. R. (2020). Does your child think you're happy? Exploring the associations between children's happiness and parenting styles. *Children and Youth Services Review*, 115, 105074. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2020.105074>
- Martinez, I., Murgui, S., Garcia, O. F., & Garcia, F. (2021). Parenting and adolescent adjustment: The mediational role of family self-esteem. *Journal of Child and Family Studies*, 30(5), 1184-1197.
- Nacaroglu, O., & Kizkapan, O. (2021). Gifted Students' Beliefs about

- Knowledge and Learning. *Journal of Science Learning*, 4(3), 275-287. <https://doi.org/10.17509/jsl.v4i3.31995>
- Sangani, A., Makvandi, B., & Asgari, P. (2020). Modeling Structural Relationships of Self-efficacy with Tendency to Virtual Networks through the Mediating Role of Social Adjustment in Gifted Students. *International Journal of Behavioral Sciences*, 14(3), 155-160. <https://doi.org/10.30491/IJBS.2020.249789.1377>
 - Onwubiko, E. C. (2020). A survey on the Influence of Emotional Intelligence and Self-esteem on Social Adjustment of Librarians in Federal Universities.
 - Pourkord, M., Mirdrikvand, F., Karami, A., & Karimi, H. (2021). The Role of Attachment Styles and Religious Attitudes in the Adjustment of Students. *Health, Spirituality and Medical Ethics*, 8(1), 20-27. <http://dx.doi.org/10.29252/jhsme.8.1.20>. [Persian]
 - Prabowo, H., Chrisnatalia, M., & Lasenda, A. S. (2020, February). Relationship of Emotional Maturity and Couples Adjustment on the Aircraft Crew. In 2nd International Symposium on Transportation Studies in Developing Countries (ISTSDC 2019) (pp. 63-66). Atlantis Press.
 - Suri, A. (2020). School of Education Studies (Doctoral dissertation, Ambedkar University Delhi).
 - Rao, A. (2021). Emotional Maturity and Self Efficacy among Parents during Pandemic. *Saudi J. Humanities Soc Sci*, 6(9), 319-326. <https://doi.org/10.36348/sjhss.2021.v06i09.003>
 - Roy, N., Kumar, P., & Bhattacharya, D. (2021). Emotional Maturity and Subjective Well-Being among School Going Adolescents. <http://dx.doi.org/10.25215/0904.097>
 - Silabkhor, Z., & Kachoei, M. (2020). The Effectiveness of Schema Therapy on Dysfunctional Attitudes toward Mate Selection and Emotional Adjustment in Female Students. *Advances in Nursing & Midwifery*, 29(1), 44-50. <https://doi.org/10.29252/anm.29804>. [Persian]
 - Shah, S., & Mistry, N. (2020). The effect of relationship status on emotional maturity and stress. <https://doi.org/10.25215/0801.044>
 - Upadhyay, H. (2021). A study on emotional maturity in an adolescent group studying at a higher secondary school in Western India. <https://doi.org/10.25215/0804.011>
 - Williams, K. E., & Ciarrochi, J. (2020). Perceived parenting styles and values development: a longitudinal study of adolescents and emerging adults. *Journal of Research on Adolescence*, 30(2), 541-558. <https://doi.org/10.1111/jora.12542A>
 - Yaffe, Y. (2020). Does self-esteem mediate the association between parenting styles and imposter feelings among female education students? *Personality and Individual Differences*, 156, 109789. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.109789>
 - Yaman, D. Y., & Sokmez, A. B. (2020). A case study on social-emotional problems in gifted children. *Ilkogretim Online*, 19(3). <https://doi.org/10.17051/ilkonline.2020.735156>

Predicting Emotional and Social Adjustment of Gifted Students Based on Emotional Maturity and Parenting Styles**

Hajar Shaabani¹, Diba Seif^{2*}, Ghorban Hemati Alamdarloo³,
Fatemeh Susan Jabbari⁴

Abstract

The purpose of this research was to predict emotional and social Adjustment of gifted students based on emotional maturity and parenting styles in gifted students. The research method was descriptive-correlation. For this purpose, 112 (53 boys and 59 girls) students of schools for the development of brilliant talents (SAMPAD) in Shiraz city in the academic year of 2020-2021 were selected by cluster method. The research tools included Singh and Bhargava's Emotional Maturity Questionnaire (1999), Schiffer's Parenting Styles Questionnaire (1965) and Sinha and Singh's Compatibility Questionnaire (1993). The validity of each of these tools was verified by calculating the correlation coefficient of each component with the total score of the questionnaire and the reliability of these tools was verified by calculating Cronbach's alpha coefficient. The findings showed that there is a positive correlation between the components of emotional maturity (emotional instability, emotional return, social incompatibility, personality collapse and lack of independence), the component of parenting styles (love) and the components of Adjustment (emotional, social) and total adaptation. And there is meaningful. The results of multiple regression analysis also showed that the components of emotional maturity and parenting styles can predict the components of Adjustment and total Adjustment. The findings of this research showed that if the gifted students have loving, warm and accepting parenting styles and their emotional maturity is at a high level, their Adjustment in the environment and with the people around them increases and towards a healthy Adjustment. They take steps. Knowledge of these factors is important for theorists and researchers in the field in order to promote emotional maturity and parenting styles.

Keywords: Emotional and Social Adjustment, Emotional Maturity, Gifted Students, Parenting Styles

¹. Master of Psychology and Education of Exceptional Children

². Associate Professor, Department of Special Education, Shiraz University, Shiraz, Iran..

³. Associate Professor of Special Education Department, Shiraz University, Shiraz, Iran

⁴. Assistant Professor of Special Education Department, Shiraz University, Shiraz, Iran.

*. Corresponding Author: diba.seif@shirazu.ac.ir

**. This article is taken from Hajar Shabaani's Master's Thesis from Shiraz University.